

Saulėta, tvanku.
Saulė teka 6:44, leidžiasi 6:40

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Antradienis, Rugsėjo-September 28 d., 1971 m.

Kaina 15c

228

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-8100
Over One Million Lithuanian in The United States

ČIKAGA NETEKO KONSULO P. DAUŽVARDŽIO

PRIEŠ VOKIEČIŲ "OSTPOLITIK"

W. Brandto vyriausybės Bonoje vedama vadinamoji Rytų politika (Ostpolitik) pastaruoju metu, ypač vak. vokiečiams pernai pasirašius sutartis su Sovietų Sąjunga ir Lenkija, be to, kanceliui Brandtui š. m. rugsėjo 17-18 d. su Brežnevu ir kitais vedus pasitarimus Kryme, Oreandoje, netoli Jaltos, tebekelia Vakarų stebėtojų dėmesį. Rūpestis dėl dabartinės politinės krypties patobinimas ir pačioje Fed. Vokietijoje. Pvz. "Die Welt" dienraštis Hamburge š. m. rugsėjo 11-12 d. laidoje kėlė nepasitenkinimą ta "Ostpolitik", pažymėdamas, kad Bonos vyriausybė net vykdanči komunistų partijų pasitarimo, 1967 m. Karlovy Vary, Čekoslovakijoje, nutarimus. Ešą tie nutarimai visiškai atitinka dabartinę "Ostpolitik" kryptį ir jų nemaža dalis Brandto vyriausybės jau esanti įvykdyta.

Britų dėmesys Bonos naujajai kryptiai

I Bonos dabartinės užsienio politikos kryptį, ypač ryšium su sovietų įkyriai persamos Europos saugumo konferencijos galimu sukvietimu, į tos politikos galimus pavojus kreipia dėmesį ir britai. "East West Digest", žurnalas užsienio politikos klausimams Anglijoje, š. m. rugpjūčio mėn. laidoje tai vak. vokiečių "Ostpolitik" skyrė vedamąjį ir išsamų buv. Vyr. Sąjunginių dalynių Europoje, NATO vado, gen. Lyman L. Lemnitzerio paskaitos santrauką.

Žurnalas vedamajame, rasytame dar prieš Berlyno susitarimo, rugsėjo 3 d., pasirašymą, teigia, kad vokiečiai sovietams buvo padarę eilę nuolaidų ir viena iš pavojingiausių, tai leidimas vėl veikti Vak. Vokietijos komunistų partijai. Žurnalui atrodo nesuprantamą Brandto požiūrią, jo strategiją ir vokiečių kairiųjų politikų džiaugsmas Ulbrichtui pasitraukus. Tuo tarpu naujasis Maskvos gaileteris R. Berlyne-Honecker laikytinas pavojingu ir aiškiai paklusniu Maskvos įrankiu, įsakymų vykdytoju.

Gen. Lemnitzer, buvęs NATO vadas, savo šių metų gegužės 22 d. paskaitoje Amerikos institute Europos saugumo klausimams, ("The Impact of the German Ostpolitik on the Western Alliance") svarstė klausimą — koks tos vak. vokiečių Rytų politikos poveikis Vakarų Sąjungai? Tai svarbu, nes toji "Ostpolitik" veikia ne tik NATO, bet ir JAV-bes bei visą laisvąjį pasaulį.

Lemnitzer primena, kad "Ostpolitik", tai nebūtinai paties Brandto politikos padaras. Tokia kryptį vykdė ir kitos Vak. Vokietijos vyriausybės. Pvz. K. Kiesingeriui buvus kanceliui, gi W. Brandtui — užsienio reikalų ministru, Vokietijos santykiai su jos rytų kaimynais buvo lankstesni, buvo atnaujinti diplomatiniai santykiai su Rumunija ir Jugoslavija. Tačiau 1969 m. rugsėjo mėn. įvykus rinkimams Fed. Vokietijoje ir valdžios priesakyje atsidūrus W. Brandtui, pradėta vykdyti naujoji "Ostpolitik".

Palankus Varšuvos pakto kraštų žvilgsnis

Naujoji, pagyvyjęsi Brandto kryptis dar 1969 m. pabaigoje palankiai įvertinta Varšuvos sutarties kraštų dviejuose pasitarimuose.

1970 m. Brandto vyriausybės pasirašytos sutartys su Sovietų Sąjunga ir Lenkija (jos dar turi būti patvirtintos parlamentų) laikytinos pirmaisiais stambiais "Ostpolitik" vaisiais. Sutartys gali būti laikomos pirmaisiais žingsniais "detente" (atlydžio) su Rytais kryptimi.

Bonos vyriausybė įsitikinusi

IŠ VISO PASAULIO

JERUZALĖ. — Izraelis atmetė JT Saugumo tarybos rezoliuciją ir paskelbė, kad vyriausybė toliau vykdys Jeruzalės statybos ir planavimo darbus. Izraelio pozicija Jeruzalės atžvilgiu visada buvo: miestas yra ir bus Izraelio valdomas. Izraelis šios pozicijos nesirengia keisti, sako Izraelio vyriausybės pareiškimas.

BEIRUTAS. — Egipto prezidentas Sadatas ateinančią mėnesį rengiasi važiuoti į Sovietų Sąjungą. Pakvietimą jam atsuntė komunistų partijos, vyriausybės ir aukščiausio sovieto vadovai.

BELFASTAS. — Iš šiaurinės Airijos valdžios pasitraukė vienas ministras, protestuodamas prieš internavimą įtariamųjų arių. Londonderry mieste teroristai padegė sandėlius, o minia neleido gaisrininkams pravažiuoti, kol kareiviai minią išvaikė dvokiančiomis dujomis.

NEW YORKAS. — Sekmadienį vienas 27 metų vyras elgetavo prie Madison Square Gardens. Kada jam niekas pinigų nedavė, elgeta supykęs, išsitraukė peilį ir subadė tris vyrus — vieną į skilvį, kitus į nugarą.

ČIKAGA. — Sen. Edmund Muskie Čikagoje pasakė žydų Weizmano Instituto pietuose kalbą, kurioje kritikavo prezidentą Nixoną nepakankamai duodant paramos Izraeliui. Jis siūlęs senatė duoti Izraeliui ir Amerikos ekonominę paramą. Pietų dalyviai pagerbė George Dunne, Cook apskrities komisijonierių tarybos prezidentą, už jo nuopelnus Izraeliui.

ROMA. — Katalikų šalpos organizacija Caritas įteikė pareiškimą Jungtinėms Tautoms, kurios raginamos greit susirūpinti gresiančiu Rytų Pakistano žmonių badu.

◆ I Hong Kongą iš Kinijos sugrįžo amerikietis gydytojas Dudley White. Jis pareiškė nieko Kinijoje negirdėjęs apie Mao Tse Tungo sveikatą ir paneigė gandus, kad jis buvo pakviestas į Kiniją Mao gydyti.

turinti naudoti naująją politikos kryptį vykdanč. Brandt, pripažinęs pokarinį Vokietijos padalinimą, atsisakydamas vokiečių sričių Rytuose, tikisi sušvelnėsiant santykiams tarp abiejų Vokietijų. Be to, jis mano, kad atsiranda galimybės naujoms sutartims su kitais Rytų Europos kraštais. Tuo pačiu metu Brandt ir jo gynybos ministras H. Schmidt Vakarais patikino: santykiai su Vakarais nesikeis ir tik NATO gali patikrinti saugumą Europoje (H. Schmidt str. "Foreign Affairs" žurnale, 1970 m. spalio mėn.). (E) (Bus daugiau)

DR. PETRAS DAUŽVARDIS

SOVIETAI GRASINA BRITANIJAI

MASKVA. — Sovietų užsienio viceministras Semion Kozyrev pasikvietė Britanijos ambasadorių Sir John Killick, kuris pareigas eiti pradėjo tik prieš savaitę, ir įspėjo jį, kad Sovietų Sąjunga atsilygins tuo pačiu, jei Britanija neatšauks savo įsakymo 105 sovietų šnipams išvykti iš britų žemės. Rusų notijoje neigiamas, kad išstremiami diplomatai, prekybos atstovybės ar Aerofloto įstaigų tarnautojai būvę šnipai, kurie sudarė grėsmę Britanijos saugumui. Britų kaltinimai esą be pagrindo, sufabrikuoti ir turi aiškius provokacinius tikslus.

Šiandien New Yorke susitinka Britanijos ir sovietų užsienio reikalų ministrai. Londone nesimato noro nusileisti sovietams, tačiau užsienio reikalų ministras pareiškė, kad sovietų nota yra studijuojama.

Sovietai ir norėdami negalėtų britams atkeršyti už tokio didelio skaičiaus sovietų diplomatų, šnipų išstėmimą, nes kada Londone sovietai turi 550 tarnautojų, britai Maskvoje laiko tik 82 tarnautojus, jų tarpe 40 diplomatų.

Kada šio mėnesio pradžioje pabėgę sovietų žvalgybos visoje Britanijoje vadovas, prisidengęs mažo valdininko vaidmeniu prekybos atstovybėje, sovietų ambasada tuoj pareikalavo teisės pasimatyti su pabėgėliu. Tai yra standartinė sovietų technika. Patyrę šnipai grasinimais ir geruoju bando atkalbėti pabėgusį nuo pasirinkto kelio. Pabėgėliui rodomi įvairūs padirbti jo šeimos laiškeliai, jam bandoma įvairiais grasinimais uždaryti burną.

Vakarų valstybėse jau ne pirmą kartą sugaunami sovietų šnipai. Neseniai prancūzų ir belgų saugumai išaiškino kelias šnipų organizacijas, kuriose Rytų Vokietijos, Čekoslovakijos, Rumunijos šnipai glaudžiai bendradarbiavo šnipinėdami NATO veiklą. Prancūzijos kontražvalgybos viršininkas Jean Rochet pareiškė televizijoje, kad pusę Rytų Europos diplomatų Paryžiuje užsuiama šnipinėjimu.

Londone buvęs aviacijos dirbtuvių darbininkas papasakojo spaudai apie savo ryšius su sovietų agentais. Jis pardavęs jiems informaciją apie britų prancūzų bendrai statomą lėktuvą Concorde. Už įvairius patarnavimus jis gavęs iš rusų 10,000 dol. Kartą jam buvę pavesta išvežti 16 pėdų raketa. Tada jis viską papasakojęs policijai. Rusas agentas jam davęs net pornografinių fotografijų, kuriomis jis turėjęs nukreipti žmonės sargybinių dėmesį.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Sen. Masfieldas vėl pasiūlė senatę įpareigoti vyriausybę išvežti iš Vietnamo kareivius per 6 mėn., su sąlyga, jei Hanojaus valdžia paleis visus amerikiečius belaisvius. Panaši sen. Masfieldo rezoliucija kartą jau buvo senato atmetama.

◆ Rugpjūčio mėn. Amerikos balansas vėl buvo nepalankus. Pirkta daugiau, negu parduota.

◆ I Maskvą atvyko Indijos premjerė Gandhi. Jos lėktuvas per Pakistaną neskrido, bet suko aplink jį. Premjerę pasitiko Kosyginas. Brežnevas dar nebuvo sugrįžęs iš Bulgarijos.

◆ Daniijoje suimta jauna pora, kuri staiga ėmė švaistytis pinigais. Paaikškėjo, kad porėlė buvo pagrobusi turtingą daną, už kurio paleidimą gavo 240,000 dol. Netikėtai praturtėjimas ir pinigų leidimas atkreipė policijos dėmesį.

◆ Čikagos vakarų dalyje du policininkai susidūrė su plėšiku. Policininkas Steven Barnas, plėšikas bei vienas praeivis buvo sužeisti.

◆ Kinija pareiškė 496-tą įspėjimą dėl Amerikos žvalgybos lėktuvų skraidymų virš Kinijos.

◆ Ketvirtadienį prasidės šachmatininkų amerikiečių Fischerio ir sovietų Petrosiano varžybos, kurios vyks Buenos Aires, Argentinoje, San Martin teatre. Abu didmeistrai sulaukė 12 partijų. Laimėtojas tada rungsis su pasaulio čempionu Spasčiu.

◆ Kambodijoje komunistai metė dvi granatas į būrį amerikiečių, sportuojančių stadione. Du amerikiečiai buvo užmušti, o 10 amerikiečių ir trys kambodiečiai — sužeisti.

◆ Da Nange, P. Vietname, demonstruojančių karo veteranų mestos granatos sužiedė penkis policininkus.

Tokijo miestas grimzta į žemę

TOKIJO. — Didžiausias Japonijos ir viso pasaulio miestas — Tokijo pamažu klimpstą į žemę. Tas smukimas yra gan greitas — tarp 1 ir 8 colių per metus. Kai kurios miesto vietos nuo II-jo Pasaulinio karo smūko į žemę 6 pėdas, kas yra dvigubai greičiau, negu prieš karą per 50 metų.

Kai kurie Tokijo tiltai taip įsmuko į žemę, kad laivai, kurie galėdavo pro jų apačią praplaukti, dabar jau nebegali.

Smunka į žemę ir jūros vandenį sulaiką pylimai, todėl vis daugiau gresia potvynių pavojus.

Pats miesto centras smunka tik apie colį per metus, tačiau netoli Tokijo įlankos esą pastatai įsmuko pernai 8 colius. Viena iš priežasčių yra vandens pompavimas iš miesto pomuko į žemę 6 pėdas, kas yra dvigubai greičiau, negu prieš karą per 50 metų.

Kai kurie Tokijo tiltai taip įsmuko į žemę, kad laivai, kurie galėdavo pro jų apačią praplaukti, dabar jau nebegali.

Patrick Kennedy, šiaurinės Airijos parlamento narys (kairėje) važinėja po Ameriką rinkdamas lėšas katalikų kovai prieš 5. Airijos valdžią. Jis pakeitė Joe Cahill (dešinėje), kuriam JAV vyriausybė nedavė leidimo atvykti į Ameriką. Nors jis turėjo vizą ir jau buvo atskridęs į New Yorką, valdžios organai jį išstėmė atgal į Airiją.

Patrick Kennedy, šiaurinės Airijos parlamento narys (kairėje) važinėja po Ameriką rinkdamas lėšas katalikų kovai prieš 5. Airijos valdžią. Jis pakeitė Joe Cahill (dešinėje), kuriam JAV vyriausybė nedavė leidimo atvykti į Ameriką. Nors jis turėjo vizą ir jau buvo atskridęs į New Yorką, valdžios organai jį išstėmė atgal į Airiją.

MIRĖ DR. PETRAS DAUŽVARDIS LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS

ČIKAGA. — Sekmadienį vakare, 11:30 val. savo namuose, Čikagoje mirė po trumpas, bet sunkios ligos Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje daktaras Petras Daužvardis. Su jo mirtimi Lietuva neteko patyrusio, užsitarnavusio diplomato, didelio patrioto, visą gyvenimą paskyrusio Lietuvos tarnybai, su savęs išsidėdėjimu gynusio jos bylą. Išėjvijos lietuviui, ypač gyvenam Čikagoje, neteko didžiai gerbiama, plačiai vertinamo savo vadovo, patarėjo, savo reikalų gynėjo, kilnaus visuomenininko pavyzdžio.

Istorinis japonų monarcho vizitas

ANCHORAGE. — Prezidentas Nixonas sekmadienį vakare pasitiko Japonijos imperatorių Hirohito, pavadindamas šį susitikimą reikšmingu žingsniu suartinant Rytus su Vakarais. Susitikimas simbolizuoja draugystę tarp Japonijos ir Amerikos, pasakė prezidentas.

Sis istorinis pasimatymas įvyko Elmendorfo Aviacijos bazėje. Po pasveikinimo ceremonijų imperatorius su žmona Nagako ir prezidentas su palydovais trumpai svečiavosi generolo Robert Ruegg, aviacijos bazės viršininko namuose. Japonų imperatorių pirmą kartą išvyko į užsienį ir pirmą kartą buvę Amerikos žemėje. Jis išskrido toliau į Europą, kur išbus 17 dienų aplankydamas 7 valstybes.

Prieš susitikdamas su imperatorium prezidentas Nixonas viešėjo buvusio vidaus sekretoriaus Walter Hickel namuose. Prezidentas Hickelį atleido iš pareigų, Hickel net yra parašęs knygą apie Nixono vyriausybę, kuri knygoje kritikuojama. Visa tai netrukdyt politikams labai mandagiai pabendrauti Hickel namuose, kur dalyvavo iš viso apie 200 rinktinų Aliaskos svečių.

Pekinas atmeta "dvi Kinijas"

HONG KONGAS. — Kinijos spaudo agentūra ir partijos laikraštis pakartojo dar sykį Kinijos vyriausybės nusistatymą neįeiti į Jungtines Tautas, kol ten bus "Chiang Kai Sheko klika". Kinų laikraštis kritikuoja Ameriką, kuri pasiūlė Jungtinėms Tautoms priimti Kiniją, tačiau neįsimesti ir Taiwaną. "Be Chiang Kai Sheko klišos išmetimo negali būti klausimo apie Kinijos teisių atstatymą Jungtinėse Tautose"; rašo kinų laikraštis. Amerikos patarnavimų Kinijai nereikia, tokia "šalpa" nereikalinga, Amerika tuščiai tikisi sukurti dvi Kinijas, kol ji neatsisakys savo intrigu, Kinija nieko bendro neturės su Jungtinėmis Tautomis, sako oficialus Pekino laikraštis.

Kinų minėti straipsniai kartu puolė ir Sato vyriausybę Japonijoje už tai, kad ji sutiko būti Amerikos rezoliucijos kosponsoriumi.

— Okup. Lietuvos spaudo paminėjo kraštotyrininkės Mikalinos Glemžaitės 80 m. gyvenimo sukaktį. Ji daug dirbo, rinkdama liaudies tekstilę ir ruošdama spaudai lietuvių liaudies meno albumus.

— Vilniuje lankėsi JAV Kongreso bibliotekos tarnautoja Elena Eimaitytė-Kačinskienė. Ji susipažino su Vilniaus universiteti moksline biblioteka. (E)

Petras Povilas Daužvardis gimė 1895 m. lapkričio 16 d. Alūksės aps. Bebrinės vls. Pakamandžio kaime, Latvijoje. Amerikon atvyko 1914 m. Studijavo Valparaiso universitete, baigė Georgetown universitetą Washingtone, gaudamas teisų bakalaurą laipsnį ir 1940—1943 metais studijavo John Marshall Law School, ją baigdamas patentų teisų magistro ir jurisprudencijos daktaro laipsniais.

Nuo 1925 metų dr. P. Daužvardis tarnavo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje: 1925 m. buvo valdininkas teisų skyriuje, nuo 1925 iki 1937 m. vicekonsulas New Yorke, o nuo 1937 m. iki mirties — konsulas Čikagoje.

Dr. P. Daužvardis visuomeniniame gyvenime dalyvavo nuo 1915 metų. Dėstė lietuvių kalbą Valparaiso universitete, dalyvavo katalikų moksleivių organizacijos valdyboje. Katalikų federacijos ir Lietuvos Vyčių organizacijose Daužvardis ėjo atsakingas pareigas, buvo Darbininkų sąjungos sekretoriumi ir "Darbininko" redakcijos Bostone nariu. Daug važinėjo po Ameriką su paskaitomis lietuviams ir amerikiečiams. Daug jo kalbų atspausdinta Congressional Record tomuose.

Velionis konsulas yra parašęs daugybę laišku amerikiečių laikraščiams apie Lietuvą ir jos padėtį. Jis bendradarbiavo veikloje lietuvių spaudoje ir pastoviai rašydavo Čikagos dienraščiui Herald-American ir žurnalams Destiny ir Marian, o taip pat Encyclopedia Americana 1949 metais žiui.

Generalinio konsulo kūnas bus pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje. Ponia Daužvardienė, pildydama velionies valią, prašo pranešti, kad šios nelaimės metu skiriamas aukos turėtų eiti lietuviškom organizacijom, siekiančiom Lietuvai laisvės.

Protestai prieš laivo išsiuntimą

SAN DIEGO. — Keturios "taikos grupės" Kalifornijoje bandė suorganizuoti San Diego gyventojų referendumą. Gatvėse pastatyti staliukai, praeiviai buvo kviečiami pasirašyti lapus, protestuojant prieš lėktuvnešio "Constellation" išsiuntimą į Vietnamo vandenį. Protestus pasirašė 37,833 žmonės, tačiau atsirado 6,857 balsai už laivo siuntimą įsiuntinti prie Septintojo karo laivyno.

Karo laivyno vadovybė pareiškė, kad laivas su 5,000 įgulos ir lakūnų išplauks, kaip numatyta, penktadienį. Tokie protestai ir referendumai esą visai bereikšmiai. Protesto organizatoriai ruošiasi laivą palydėti "taikos flotila", jau registrujami visokios maži laiveliai, kurie bus pilni plakutų ir taikos simbolių.

Blogiausia, kad prieš laivą išplaukiamą protestavo ir 639 įgulos nariai. (E)

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausio mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

APSAUGA NUO SKLEROZĖS

Ne dejavimu, bet pastangomis žmogus kuria sau laimingą ateitį. Gyvenimo tiesa

Gana mums nuo kraujagyslių priskretimo — sklerozės rudens lapais kristi dar nenunokusiems, kai šiandien mes galime laimingai, sveiki ir darbą pamėgę dar ilgai gyventi. Tik reikia liautis dejavus, o pradėti reikiamą veiklą. Mums reikia pradėti saugotis nuo sklerozės jau dabar. O vaikus pradėkime apginti nuo mažens. Svaras apsaugos yra daug vertesnis už toną gydymosi. Japonai teisingai tvirtina, kad geriausias yra tas gydytojas, kuris apsaugo žmogų nuo ligos. Taigi vien tik apsauga išgelbės mus nuo perankstybos sklerozės. Nėdėkime tuščių vilčių į tabletes, į gydytojo peilį ar ligoninės kambarį, būkime tikri, kad jei mes nesisaugosime dabar — iš anksto — nuo sklerozės, niekas mūsų nuo jos perankstyto atsilankymo pas mus neišgelbės.

Lietuviai per dažnai gydomsi pėrvėlai

Lietuviai labai apsilėdžia apsaugoje nuo įvairių ligų, o taip pat ir nuo sklerozės. Jie tik tada lekia pas gydytoją, kai jau jiems beveik reikia eiti pas laidotuvių direktorių. Storulė tūlo lietuvio žmona kėmša be perspjėimo. Dėl nutukimo serga. Vyrai jai prikiša, kad nustotų per daug valgiui. Žmona atsikerta: girdi, vis vien kartą reikės mirti. O kai persivalgius vidurnaktį jie sunegalėja, ji verčia vyrą iš lovos, kad tas ją kuo greičiau išvežtų pas gydytoją. Gana tokių ir panašių niekų mūsų aplinkoje. Gana tokios savizdystės. Imkime rimtai gydytojų patarimų klausyti. Pradėkime tikrai saugotis nuo sklerozės. Susipažinkime su būtinu mūsų darbu saugantis nuo kraujagyslių perankstyto ir perdidelio priskretimo — sklerozės.

Sklerozė yra didelis mūsų priešas

Nuo šio šimtmečio pradžios šio krašto žmogaus amžius ne daug tepailgėjo. Tai nutiko todėl, kad dvidešimto amžiaus didžiausia liga, kurią sukelia, sklerozė trukdo žmogui ilgiau gyventi, nors daugelis ligų jau nugalėta, daug naujų, gerų vaistų pagaminta ir visokių sveikatai palaikyti aparatų sugalvota ir padirbta. Nežiūrint visų geriausių gydytojų pastangų, nedaug tepailgėjo žmogaus gyvenimas vien dėl peranksti atsilankančios sklerozės pas pusamžio sulaukusį žmogų. Amerikoje kasmet per vieną milijoną širdies atakų pasitaiko. Iš jų daugiau negu pusė (600,000) miršta kasmet. Iš taip sergančių bei mirstančių dar 65 metų nesulaukusiu asmenų esti 165,000. Išsina, kad sklerozė, ypač širdies kraujagyslių, yra vyriausia giltinė šio krašto žmonėms. Ne tik mirtingumą didžiausią sklerozė šio krašto žmonėms atneša, bet pačioje jėgose esančius žmones pakerta. Apskačiuojama, kad sklerozė su savomis pasekmėmis šiam kraštui dabar kainuoja kasmet po virš 50 milijonų dolerių. Užtai nesistebėkime, kad taip brangi pasidarė čionykštė mediciniška pagalba.

Gana dejonų — visi stokime į kovą su didžiausiu priešu

Ne vien dejuoti, bet ir dirbti reikiamai visi privalom. Gana mums vien vainikų nupirkimu sklerozės aukoms pasitenkinti. Reikia mums imtis saugotis nuo sklerozės jau dabar. Nuo tos ligos apsaugos pasekmės priklausau nuo mūsų pažinimo savo didžiausio priešo. Tik sklerozę geriau pažinę, galėsime imtis atsakančių priemonių jai nugalėti. Tada daug sėkmingesnė bus kovą, kai mes sklerozės pagrindus suprasime ir juos sugriauti pasistengsime. Tik jau nustokime būti senais neranguoliais: stokime, gydytojų patarti, į rimtą savęs į nagus suėmimą: pradėkime reikiamai suvaržyti savo persivalgymą, persigėrimą, persikūlimą ir persisėdėjimą. Nesistalbinėkime — save žudyti liaukimės.

Kas penktas vyriškis gali tikėtis širdies atakos

Anas jau mirė dar jaunas nuo širdies atakos — nuogaščiuiam dažnas, ir nieko nepakeičiam savo persivalgymą riebalais ir saldumynais. Šiandien kiekvienas šiaurinės Amerikos vyriškis turi susirūpinti savo ateitimi: kas penktam iš jų gresia galimybė apturėti sklerozės sunkiausių padarinių — širdies ataką, ar stailės mirties susilaukti dar pirmą negu jis kapos metų sulauks. Daugeliui ta pirmoji sklerozės negerovė esti ir paskutinioji: apie ketvirtis — taigi 25% — visų širdies atakų gaunamųjų miršta laike trijų valandų nuo staigos širdies atakos pradžios. Dar 10% tokių sklerotikų miršta laike keletos savaitės po gauto širdies smūgio. Net ir tie išsigelbėjusieji laimingieji neilgai džiaugiasi. Jie net ganėtinai pa-

sitausę — į savo nuolatinį darbą sugrįžę — ir pilną laiką dirbą — vis vien per pirmus penkis metus jų miršta penkis kartus daugiau už tuos, kurie neturi sklerozės reiškinii. Tokie širdies sklerozė negaliojantieji paprastai miršta nuo pasikartojančios širdies atakos. Šitos nemalonios tiesos apie sklerotikų likimą yra apturėtos po dabartiniių ilgų studijų Chicagoje ir kituose šio krašto miestuose. Jos yra paskelbtos mediciniškoje spaudoje Chicagoje gydytojo Jeremiah Stamler. Jis yra North-western universiteto profesorius ir Executive Director Chicago Health Research Foundation.

PER 67% sklerotikų miršta gydytojo pagalbos negavę

Pavyzdžiui, Chicagoje buvo iš-tirti vyrai, dirbą Peoples Gas Co. Nuo 1958 metų mediciniškai bū-tu tirta — sekta 1,329 vyrai tarp 40 ir 59 metų amžiaus. Baisi yra ta liga širdies kraujagyslių sklerozė. Pirmiausia ji kerta darbingiausio amžiaus vyrus, pirmą dešimtmetį iš minėto virš tūkstančio mediciniškai sekamų vyrų širdies liga mirė 46. Pusę jų mirė staiga: laike vienos va-landos nuo širdies atakos pra-džios. Du trečdaliai taip staiga mirstančiųjų jokių gydytojų su-sekamų širdies sklerozės rei-škinii. Iš 18 staiga dėl širdies atakos mirusiųjų tik vienas su-spėjo būti nuvežtas ligoninėn. Paprastai, laike būna permaža, kad gydytojas pajęgtų atskubėti pas taip susirgusįjį. O ir at-skubėjęs gydytojas ne ką gali padėti, kai jau viskas esti prarasta. Todėl neužmerkime akių prieš žiauriai tikrovę: pradėkime nuo tos baisios ligos saugotis reikiamai valgydami ir gyven-da-mi.

Ta pati nelaiminga istorija es-ti ir su pasikartojančia širdies ataka. Tikrumoje dauguma šir-dies ataka susirgusiųjų — jų net 67.4% — staiga ir ne stai-ga mirusiųjų — miršta nepasie-kę ligoninės ar gydytojo. Iš to-kių faktų dabar kiekvienam aiš-ku, kodėl visokie nauji įtaisai-mai ligoninėse (specialūs kam-bariai širdininkams — nesuma-zina mirtingumo šio krašto žmo-niū nuo staigaus širdies smū-gio — acute myocardial infar-cio. Net jei ir atvyksta tokie šir-dininkai ligoninėn, mažai kas to-kiems galima padėti.

Todėl mes niekada reikiamai nepadėsime tokia širdies liga su-sirgusiems žmonėms, jei mes jais imsime rūpintis pavėluotai. Jei žmonės pradės savo širdies skle-rozė tvarkyti tik jaja susirgę, o ne daug anksčiau — nieko ge-ro neišeis. Reikia nuo sklerozės gintis daug anksčiau: nuo šian-dien susirūpinti nuo širdies ir viso kūno sklerozės apsauga kiekvienam. Apsauga — pro-filaktika nuo sklerozės yra tik-ras atsakas į jos sumažinimą bei prašalinimą. Vieni šimtame-čiai jau esti dideli sklerozės sa-vininkai. Iki šiol mes nekreipė-

Washington, John F. Kennedy Kultūros centre stovi buvusio prez-dento 6 pėdų biustas. Šalia jo paminklo autorius, Bostono skulpto-rius Robert Berke.

ARTEJANČIAME NAUJIENŲ BANKETE

VITALIS ŽUKAUSKAS

SEKMADIENĮ, ŠIU METŲ SPALIO 31 D., LINKSMINS SVEČIUS
BANKETAS VYKS VFW SALEJE, 7254 W. 63rd ST.

Vakarienė su kokteiliu \$8.00 asmeniui.

Šokiams gros George Joniko orkestras.

Vietas rezervuoti prašome raštu Naujienoms (1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608 arba telefonu: HA 1-6100.

Pradžią 4:00 val. po pietų.

Kviečiame visus iš anksto užsisakyti vietas artėjančiame

NAUJIENŲ BANKETE

me dėmesio į apsaugą nuo skle-rozės. Visi jau įpratome į anks-tybą jaunų — darbingų vyrų mirtį nuo sklerozės. Nešam vai-nikus, skelbiam užuojautas laik-rašiuose, aukojame mišias... vis tai kaip kodylas numirėliui.

Įvairiopa sklerozė apsirėiskia pas žmogų

Pasaulinės Sveikatos Organi-zacijos valdyba tvirtina, kad šir-dies kraujagyslių sklerozė da-bar begaliniai išsiplėtė, apim-dama vis didesnius jaunų žmo-nių skaičius. Netolimoje ateity-jė ta liga bus didžiausia bet ka-d žmonijos turėta epidemija, jei mes nepradėsime daugiau domė-tis sklerozės priežastimis ir ap-sauga nuo jos. Daugelyje kraštų jau pradėta sklerozės nuodugnų tyrinėjimai.

Beveik visos širdies atakos at-siranda dėl širdies kraujagyslių sklerozės. Dėl tos sklerozės ne-galuoja širdis dar ir kitaip: žmo-gus turi krūtinę skausmus — angina pectoris. Kitas nereguli-rių ritmą širdies gauna. Tre-čias — elektrokardiogramoj pa-kitimų susilaukia. Ketvirtas — apturi širdies raumens apsilpi-mą, tada jam gali tinti kojos,

dusulys atsirasti, kepenys pa-didėti bei pleuros ruime skysčio susirinkti.

Visų tų negerovių vyriausia kaltininkė yra širdies kraujagyslių sklerozė dideliu laips-nyje pasireiškus. Žinoma, kad kiekvienas pagyvenęs žmogus turi senatviškumo žymių. Vie-nam kiek daugiau, kitam mažiau atsiranda priskretimo žymių jų kraujagyslėse. Čia kalba eina ne apie tokį nedidelį senatviškumo reiškinį. Širdies ataka gaunasi tik labai priskretus širdies krau-jagyslėms. Užtai nuo šiandien visi turime stoti kovon su vis didėjančių mūsų širdies krau-jagyslių ir kitų kūno dalių priskre-timu. Su perdidele tų krau-jagyslių priskretimu turime visi kovoti. Senatvėje nebūtinai rei-

kia mums apturėti užakusias kraujagysles.

Tai senas prietaras, kad jei jau geroko amžiaus sulaukei, tai turi gauti širdies ataką. Ne, visai ne taip turi būti — ir bus, jei tik mes pradėsime apsisau-goti nuo minėto perdidelio arteri-jų priskretimo iš anksto.

Iš v a d a. Įrodyta tyrimais, kad nuo sklerozės žymiai laip-snyje mes galime apsisaugoti tvarkydami savo maistą: liesai valgydami ir saldžių dalykų vengdami. Širdies ataka yra la-bai didelė nelaimė. Jos visi tu-rime visomis pastangomis ven-gti. Kaip tai atlikti, apie tai šia-me skyruije sekantį kartą.

Pasiskaityti. Medical World News, Geriatrics, 1971.

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

Il'tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinio Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastą reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrasta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, ILL.

Aunt Sarah, I love you.

Remember my 10th birthday, when you gave me that funny piece of green paper and everybody made such a fuss over it. (Except me.) Frankly, it was a pretty disappointing present for a kid. I couldn't eat it, couldn't play with it, couldn't wear it—and Mom took it away from me practically the minute I got it.

And every birthday after that (and Christmas, too), you gave me another one of those Bonds, you called them. I thought you were pretty gooney.

At least, I never had to guess what I was going to get from good old reliable Aunt Sarah.

And what I got was good old reliable U.S. Savings Bonds.

What I didn't realize then was that you gave me a gift of security for the future. Thanks to you and those Bonds, I had extra funds for college. And they helped when I bought my first new car.

Next week, I'm giving my nephew, Harry, his first U.S. Savings Bond. I know the kid is gonna think I'm some kind of nut. But, someday...

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a great way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, ILL. 60608

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogor, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4042 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4476

5%

Passbook Savings
All accounts com-pounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų atliktus darbus. 694 psl. Kietais viršeliais \$10.00, minkštais \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 vielesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniski ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pastuti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai aitvarai ir laumės
Skrąjojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krykštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėdžių mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.VY. NUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratos Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apyskaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė-Petersonienė, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. R. Špelis, GATVĖS BERNIUKO NUOTYKIAI. Apsakka jaunimui ir senimui. Dail. A. Trinkūno viršelis ir iliustracijos. Išleido Dr. Vydušo Fon-das, 528 psl. Kaina 4 dol.

7. Juozas Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS, apyskaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eilėuotų padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuo-tų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auk-lėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

"LIETUVIAI TELEVIZIJOJE" IEŠKO NAUJŲ KELIŲ

Praeitą sekmadienio (rugpjūčio 19 d.) "Lietuviai televizijoje" pusvalandžio metu išgirdome ir pamatėme programos vedėją Tolių Slutą ir patį komiteto pirmininką Edmundą Vengianską. Jeigu darčiau, kad juodu žiūrovų nenustebino, meluotiau pats sau.

T. Slutas pareiškė apie įvyksius "Lietuviai televizijoje" komiteto posėdyje. Tame posėdyje buvo iškilęs klausimas, kaip pagerinti programas, kad jos nebūtų nuobodžios, kad nereikėtų kartoti tų pačių, jau ne vieną kartą matytų filmų, kad reikėtų žiūrovams duoti ką nors nauja. Išvada tokia: ar nevertėtų pradėti rodyti filmus iš okupuotos Lietuvos, išmetus iš iškarpus propagandą, bet to, paieškant filmų be jokios propagandos. Čia slutas priminė komiteto pirmininko Vengiansko nuomonę, jog jis Vengianskas, atstovaujau grupę, nepritariančią tokiems filmams rodyti.

Pats E. Vengianskas tarė, didesnę komiteto dalį esant jo nuomonės, tačiau slutas pataisė, kad nuomonės buvusios maždaug lygiai pasidalinusios. Supažindinę klausytojus su svarstomuoju klausimu, paprašė žiūrovus telefonu reikšti savo nuomones.

Stoties telefono, jei neklystu, buvo bent septynios linijos, ir per minutę jos jau buvo užimtios. Aišku, tai parodė didelį susidomėjimą neįprastai mintis siūlant.

Pirmas skambintojas pareiškė priešingą nuomonę, girdi, tokie filmai neturi būti rodomi. Jis davė savo motyvus. Tačiau po jo bent keli tokių filmų rodyti pritarė. Atsirado dar vienas priešingas atsiliepimas, bet jį atsivėrė pora pritariančių. Laikas baigėsi, ir slutas paprašė skambinančius pasilikti prie telefono ir išgirsti jo nuomonę, nors žiūrovai jau negirdės. Kvietė žiūrovus rašyti laiškus ir skambinti į "Lietuviai Televizijoje" raštinę, kad būtų galima susipažinti su bendra žiūrovų nuomone. Tarpe dviejų telefono skambinimų slutas pasakė, kad teks atsiimti laiškus ir laisvinimo veiksmų.

Keliamoji mintis tapo visai vieša. Remiantis stoties duomenimis (žinios iš p. Sluto), lietuvių programą stebi dvidešimt — trisdešimt tūkstančių žmonių. Taigi, maždaug tiek susipažino su persama mintimi.

O ar neišgirsta vienas nuo kito draugiškai besišnekančių? T. Slutas prašė, kaip minėjau, žiūrovus atsiliepti. Prisipažinę, esu "Lietuviai Televizijoje" žiūrovas, ir nuolatinis žiūrovas, nuo pat pradžių, esu pora rašinių parašęs "Lietuviai televizijoje" reikalui, bet to, ir kiek savo tridentį pridėjus prie laikinių programų organizavimo.

JEIGU NEBŪTŲ SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais irtos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Ramiojo vandenyno salos Fijai žvejai pastato pakrantėje tinklus, o patys išplaukia tolyn į jūrą ir suvaro žuvis pusratį aptvertą sekumą. Tada visi ietimis žuvis bado.

Mano atsiliepimas tebūna lygiai viešas, kaip viešas buvo programos vadovybės iššūkis. Pirmiausiai noriu paminėti apie telefoninius skambinimus programos metu. Buvau gero, kai nustebeintas tuo, kad pritarią tokių filmų rodyti taip be jokio užkliuvimo ir išpykimo savo mintis. Lyg tai pasiuoše būtų buvę...

Toliau norėčiau nustepti dėl sluto pasakymo, kad būtų rodomi filmai be jokios propagandos, surišti su menu, ir t. t.

Deja, tokių filmų iš viso nėra. Ką jūs išskarpysite? Pionierių kaklaraiščius? Išmesite muziką? Arba parodysite meno kūrinius. Tautodailės? Tikiu, esama tokių susuktų filmų išseivijoje lietuviams. Bet kas tuo norima parodyti? Supraskime, pasvarstykime. Norima parodyti, kad pavergtame krašte šiandien laisvė, visokia kūryba leidžiama ir gali...

Puikiai suvokiame, kad ne vienas filmas nepateko lietuvių išseivijon be tikslo. Tą turime suprasti. Tik vienuose filmuose propaganda tiesioginė, kituose ne. Vienuose parodoma okupanto veidas arba jo dalis, kituose ne.

Ką pagaltvot lietuviškasis jaunimas, pažiūrėjęs filmą, kur žmonės gražiai apsirengę, gražiai gyvena, linksmi ir patenkinti? Gražūs miestai, gražūs sodžiai...

Reiškia, gyvenimas pavergtame tėvynėje klestėti klesti.

Kitas klausimas, jeigu "Lietuviai televizijoje" gautų filmų iš kolchozų gyvenimo, parodytų skurdą, nepriteklį. Bet tokių filmų iš viso nėra, juo labiau, tokie filmai, kad ir būtų, niekad nepateks į lietuviškosios išseivijos rankas.

Slutos pirmo tokią mintį: mes nieko bendra neturėsime su pavergtu. Filmus išsivysime iš pravačių rankų. Paminėjo, iš kokių rankų, tačiau aš jau nesu prantu.

Kažin, ar tai būtų skirtumas. Čia tokius filmus turi vieni verčiasis bizniu, kiti kitais būdais juos įsigiję. Ar vienaip, ar kitaip, o gal ir trečiaip, — faktas lieka tas pat: tie filmai yra okupanto kad ir pasidavusio, gal ir ne, lietuvių susukti, gal privirsto lietuviu.

Ar to dar nebūtų gana?

E. Vengianskas, šnekėdamas prieš tokių filmų rodyimą, toli gražu neišryškino pačios esmės. Jo pagrindinis motyvas buvo tas: jeigu jie iš mūsų nieko nepriima, tai ir mes neturėtume priimti. To daug per mažai. Dėl to čia Mielam Skaitytojui ir parodžiau kitą motyvą. Duosime ir daugiau. Okupantas siūlo vadinamą "kultūrinį bendradarbiavimą". Apie tai daug rašyta ir šnekėta. Norėčiau dar kartą paryškinti to "kultūrinio bendradarbiavimo" prasmę.

Jokio bendradarbiavimo tarp Sovietų Sąjungos, tuo pačiu, okupuotos Lietuvos marionetinių institucijų su mūsų išseivijos grupe negali būti ir nėra. Yra bendradarbiavimas lygaus su lygiu, yra ryšiai JAV su Sovietų Sąjunga. Bet niekad negali būti jokio bendradarbiavimo okupanto ar jo pastatytų įgaliotųjų su mumis. Čia gali būti tik paklusimas okupanto primestai valiai.

Koks gali būti bendradarbiavimas viešpačio pavergtu su tuo jo išbėgusiais? Prašome atsakyti. Jeigu jau tie išbėgusieji tokį bendradarbiavimą ir priimtų, reiškia, jie sutinka su okupacija, ją pripažįsta, — pasiduoda, tuo atsisakydami kovos už laisvę. O kol kas neatrodo, kad mes tokios kovos atsisakytume. Mes dar nepripažįstame okupacijos, nepripažįstame pavergtu tėvynėje pastatytos iškamšinės vyriausybės. Mes pripažįstame Lietuvos laisvinimo veiksmus, mes jais tikime. Mes pripažįstame nepriklausomos Lietuvos dar pasilikusius atstovus: ministrus, konsulus ir kt. Jie mus atstovauja, bet ne Maskvos pastatytos iškamšos.

Vadinasi, okupanto siūlomas bendradarbiavimas, jeigu jį priimame, yra jo valios vykdymas.

Nemanau, kad būčiau ką nauja pasakęs, bet prisiminti visuomet verta. Lygiai verta nepamiršti ir to, kad, jeigu JAV gyvuojačios lietuvių organizaci-

Jos ir negali būti. Jos turi būti lietuviškos, kai kada prastesnės, kai kada geresnės, bet be jokių pretenzijų tapti profesionaliosiomis. Žinoma, šis nesusi-pratimas, tikrai, įtaigos lietuviškos visuomenės menines pajėgas daugiau prisidėti prie viešinties pasaulio (laisvajame) lietuviškos televizijos programos, kad daugiau nekiltų panašių minčių.

Tikime "Lietuviai televizijoje" gera valia, taip pat, ir lietuviškos vienybės supratimu.

Į tai tikėdami, pripažindami, kad visi daro klaidas, pamirškime "Lietuviai televizijoje" padarytą klaidą. O ta pagrindinė klaida ir buvo atsisakymas žiūrovų dėl programos. Išsiaiškinome, kas sprendžia tokius klausimus, nustatėme, kad žiūrovas nėra kompetentingas spresti. Jeigu ir būtų kompetentingas, rašyti televizijos vadovybei laiškus ar telefonu įtaigojimai niekad niekieno nebus kontroliuoti. Oficiališkai niekad nesužinosime, kokie laišukai buvo rašyti, kokie įtaigojimai buvo duoti. Atsiliepimai

lieka "Lietuviai televizijoje" vadovų rankose. Mes norime tikėti, kad tie atsiliepimai bus skelbiami teisingai, bet tikrai bus daug netikėtinų.

Išvartys kyls žiūrovų tarpe dar lengvai atitaisyti. Jis lengvai ištrauktinas, jeigu, pagal slutą, būtų pasiklausta laisvinimo veiksmų. Ką veiksniai pasakys, mes tikėsime ir pritarisime. Tada, savaime aišku, nutruks erzelis, neapgalvotai, tikrai nuoširdžiai tikiu, be blogos valios sukeltas. Žinoma, būtų daug gražiau, kad visas reikalus net laisvinimo veiksmų nepaliesytų, kad vadovybė pati susitartų ir išsiaiškintų, kad kai kurių vadovybės narių mesta mintis visai priešinga Lietuvos laisvinimo bylai. Būtų miela ir smagu matyti pataisytą klaidą, — po tokio įvykio, išspręsto teisingai, "Lietuviai televizijoje" vardas tikrai sustiprėtų.

Tikėdamasis gražios pabaigos, kviečiu ateiti padėti viešinteli lietuviškai televizijai laisvame pasaulyje. Kad ji būtų švari ir tyra, kaip kristalas!

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemės pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išseivų šviešulių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kainą 2 dol.

GAUNAMA "NAUJENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

Mrs. PHIL PAKEL, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

**5% UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS**

Taupymo indėliai
Apraustai iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepiama, skambinti 3/4-8012
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMŲ TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį, tiksliai susitarus.

Rez. GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepiama, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį, uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 4-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį ir šeštadienį
nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 2-4 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123,
jei neatšiliepiama, tai telefonai GI 8-6195

DR. P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Sventas Kolba
Vatikano Miestas (RNS). —
Tėvas Maksimilijonas Kolbe, C.
F. M. (pranciškonas), kurs sa-
vo noru užėmęs mirtį nuteisto-
jo vietą mirė kankinio mirtimi
nacių kacetė, dabar kaip Vatikano
praneša ateinančio spalio 17
dieną bus beatifikatuotas. Kolbe
buvo nužudytas baisiojoje žmo-
nių naikinimo Aušvico (Osvieci-
mo) koncentracijos stovykloje
1941 m., Lenkijoje. Spalio 17
d. popiežius Paulius jį paskelbs
"palaimintu".

Gimęs 1894 m. Zadunka Volia
prie Lodzės, kun. Kolbe jau 1907
m. įstojo į pranciškonus, misi-
onieriavo Japonijoje ir Indijoje,
o grįžęs Lenkijon karui su nacių
Vokietija prasidėjus 1939 ir 1941
metais dukart areštuotas, apkal-
tintas gelbėjus žydus ir buvęs po-
grindžio sąjūdžio nariu išsiųs-
tas į Aušvicą, kur jis pasisiūlė
stoti vieton vieno įkaito, būrio
vaikų tėvo, kurs su grupe kitų
įkaičių turėjo būti nužudytas.
Naciai jo pasiūlymą priėmė.
Su devyniais kitais mirtinai-
kais kun. Kolbe buvo išrengtas
ir paliktas be maisto ir vandens
mirti badu ir išdžiūvimu. Po 14
dienų, rugpjūčio 14 d. visiems nu-
smertiesiems buvo įšvirkšta
karbolinės rūgšties ir jų sudžiū-
vę lavonai išmesti, kad badmi-
riavimo bunkeryje būtų vietos
kitiems kankiniams.

GRADINSKAS
AM-FM RADIJAS
STEREO
FONOGRAFAS
NAMŲ ELEKT. IR BATER.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJŲ ŽEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HElock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

A FOREST'S FUTURE IS IN YOUR HANDS
Every tree, every shrub,
and all our wildlife depend on
you to help prevent
forest fires. So please follow
Smoky's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
to throw all campfires,
cigars, and cigarettes
safely away. Crush all
smokes dead out.
Please! Only you can
prevent forest fires.

į dtkus sudžiūvęs tariamai jo
kraujas karts nuo karto susky-
tėja ir "užverda".

Popiežius Paulius prieš dve-
jus metus Januarijį išmetė iš
pirmiausių šventųjų ir iš pri-
valomai garbinamųjų sąrašo.
Gali kas nori jį garbinti priva-
čiai, bet pasirodo, Januarijus dėl
pažeminimo nė kiek neįsiseidęs.
Jo "kraujo virimas" tebeįsiskar-
tojas po tris kartus per metus.

Rabinai protestuoja prieš mišrias vedybas

Trys įtakingi Chicago rabi-
nai, įvairių rabinų organizacijų
vadai, pareiškė "griežčiausią
protestą" prieš tuos rabinus ir
kantorius, kurie sutuokia žy-
dus su nežydais. Tie rabinai,
atstovaujant ortodoksų, tradicio-
nalistų, konservatorių ir refor-
muotų žydų sroves, pareiškė
kad tokios santuokos esančios
prieš Mozės ir Izraelio įstaty-
mus, esančios nelegalios, nepri-
imtinos ir niekuomet nebūsan-
čios priimtinos.

Vienoje žydų konferencijoje
praėjusią vasarą buvo praneša,
kad mišrių vedybų tarp žydų ir
"gojų" skaičius smarkiai didėja
ir kad studijos parodė, jog iš
tokių mišrių vedybų gimę vai-
kai 70 nuošimčių išsižada juda-
izmo.

Trys "vandalai" suimti

Policija, patikrinusi apie 40
namų Grover Cleveland mo-
kyklos aplinkėje ir gavusi pa-
rodymų, suėmė tris jaunos van-
dalus, kaltinamus tos mokyklos
30 kambarių inventoriaus su-
daužymu, apiplėšimu ir padegi-
mu, padarant \$50,000 nuostolių.
Suimtieji yra John Katalenich
20 metų, Delles Fritze 19 m., ir
Richard Covell 17 metų am-
žiaus. Jie buvo pastebėti slam-
pinėjant aplink mokyklą prieš
gaisrui iškilus.

Iš KANADOS

Svečias išvažiavo
Kanadoj, St. Catharines, Ont.,
svečiavęs kun. Antanas Dilys
š. m. rugsėjo 21 d. išvyko atgal
į Vilnių, sutrumpinęs atosto-
gas vienu mėnesiu.
Kai anksčiau svečio atžvilgiu
buvo parodyta daugiau abeji-
numo, net ir šaltumo, tai dabar,
pasirodžius Naujienose kores-
pondencijai, iš vietos dvasios va-
dovo ir kitų lietuvių pusės sve-
čias patyrė daugiau šilumos ir
dėmesio. Pasikeitusių nuotai-

A. A.
DR. PETRUI DAUŽVARDŽIUI,
Lietuvos Generaliniam Konsului Chicagoje
mirus,
skausmo valandoje jo žmoną J u z e ir šei-
mą nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
134-ta Moterų Kuopa

A. + A.
WILLIAM KATKEWICZ
(Vincas Katkevičius)
Gyv. 6618 So. Sacramento Ave.
Mirė 1971 m. rugsėjo mėn. 26 dieną, sulaukęs 100 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, rugsėjo 15 dieną, 1871 m.
Velionis buvo a. a. Katarionas (Jusaitis) Katkevičienės vyras.
Paliko nuliūdę: seserų vaikai — Joseph Stalioraitis, Agatha De-
mickis — Halik, Edward D. Demickis ir jų šeimos; svogerkos — Mary
Martinaitis, Magdalena Vichulis, velionio globėja Helen Buchinskas,
ir jų šeimos bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Lietuvoje liko svogerka Elizabeth Shatas.
Prašo nesiusti gėlių, bet aukoti Blind Service Assn., Inc., 127 No.
Dearborn Street, Chicago, Ill. 60601.
Kūnas pašarvotas Lack (Lackawicz) koplyčioje, 2424 W. 69 th St.
Trečiadienį, rugsėjo 29 dieną 1:30 val. popiet bus lydimas iš ko-
plyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. William Katkewicz giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį
pataarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Giminės.
Laidotuvių Direktorius Jean Vance. Tel. 652-5245.

ty pusekneje jis buvo nuvež-
tas į Torontą ir ten apdovanotas.
O paskutinį šeštadienį (rugsė-
jo 18 d.) P. Polgrimų namuose
buvo surengtas atsisveikinimas
ir pagerbimas, kuriame dalyvavo
apie 40 asmenų. Ir kaip visuo-
mai, atsirado nemažai sveikini-
mų ir kitokių pagerbimų. Ry-
tojaus dieną (IX.19 d.), sekma-
dienį, laike pamaldų 10 val. lei-
do jam pasakyti pamokslą. Ki-
taip tariant, po šešių savaitių
galėjo viešai lietuviams pasiro-
dyti. Tai buvo kun. A. Dilio pa-
sisveikinimo ir atsisveikinimo
pamokslas.

Reikia pripažinti, kad spauda
turi savo galią. Pavyzdžiui, kad
ir šiuo atveju. Kai išliko nenor-
malumai viešumon, spaudos dė-
ka, tuojau stengtasi juos at-
taisyti. Tačiau sunku yra per
kelias paskutines dienas išlygi-
nėti tai, kas buvo padaryta per ke-
lias savaites.

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

— Lietuvių Filatelistų Draugijos
"Lietuva" paostoginis narių susirin-
kimas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 28 d.
7 val. 30 min. vak. Jaunimo Centre,
kamb. 104. Susirinkimas yra labai
svarbus, kviečiami nariai būtinai da-
lyvauti.
Valdyba

FRANCIS ARLAUSKAS
Mirė 1971 m. rugsėjo — d.
3:30 val. ryto, sulaukus pusės
amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Za-
garės apskr.

Amerikoj išgyveno 50 metų.
Paliko nuliūdę: sūnus Wal-
ter, kiti giminės, draugai ir pa-
žįstai.
Priklausė Žagarės Lietuvių
klubui.
Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko
koplyčioje, 3354 So. Halsted St.

Trečiadienį, rugsėjo 29 dieną
10:00 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios į Lietuvių Tautines
kapines.
Visi a. a. Francis Arlauskas
giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidotuvėse ir suteikti jam pas-
kutinį pataarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnus ir giminės.
Laidotuvių Direktorius P. J.
Ridikas. Tel. YA 7-1911.

A. A.
DR. PETRUI DAUŽVARDŽIUI,
Lietuvos Generaliniam Konsului Chicagoje
mirus,
skausmo valandoje jo žmoną J u z e ir šei-
mą nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
134-ta Moterų Kuopa

A. + A.
WILLIAM KATKEWICZ
(Vincas Katkevičius)
Gyv. 6618 So. Sacramento Ave.

Mirė 1971 m. rugsėjo mėn. 26 dieną, sulaukęs 100 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, rugsėjo 15 dieną, 1871 m.
Velionis buvo a. a. Katarionas (Jusaitis) Katkevičienės vyras.
Paliko nuliūdę: seserų vaikai — Joseph Stalioraitis, Agatha De-
mickis — Halik, Edward D. Demickis ir jų šeimos; svogerkos — Mary
Martinaitis, Magdalena Vichulis, velionio globėja Helen Buchinskas,
ir jų šeimos bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Lietuvoje liko svogerka Elizabeth Shatas.
Prašo nesiusti gėlių, bet aukoti Blind Service Assn., Inc., 127 No.
Dearborn Street, Chicago, Ill. 60601.
Kūnas pašarvotas Lack (Lackawicz) koplyčioje, 2424 W. 69 th St.
Trečiadienį, rugsėjo 29 dieną 1:30 val. popiet bus lydimas iš ko-
plyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. William Katkewicz giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį
pataarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Giminės.
Laidotuvių Direktorius Jean Vance. Tel. 652-5245.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!
REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
grausiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCE PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Yra žmonių, kurie stebi merginas, yra tokių, kurie stebi paukščius. Šiame paveiksle paukštis stebi merginą. Fotografija daryta St. Petersburg, Floridoj.

JURGIS JANUSAITIS

Savęs išsivadėsim, bet kitiems padėsim

Neseniai teko pabuvoti darbščiu žmonių būrelyje. Vyrai ir moterys vyresniojo amžiaus, kiek žilstelėję. Visi geros nuotaikos, kupini energijos, ryžto, bet labai kuklūs. Jų visų pokalbis sukosi apie reikšmingus, bet nedėkingus darbus, kurių dirbti nedaugelis tenori. Jie kalbėjo apie artimo meilę, apie pagalbą skęstantiems varge. Jie kalbėjo apie Balso rudens vaizus problemas.

Klausaisi tų žmonių pokalbio ir stebiesi, kaip nuosirdžiai jie sielojasi kitų problemomis, varge esančiųjų padėtimi, visai užmiršdami savus rūpesčius, kurių reikia manyti, taip pat turi iš jų kiekvienas.

Pokalbiui vadovauja Chicago apskr. Balso galva Valerijonas Šimkus. Pokalbin jungiasi skyrių pirmininkai — Juozas Mackevičius, valdąs Marquette Parko lietuvių didžiąją koloniją. Feliksas Sereičikas — Brighton parko uolusis pirmininkas, begales gražių sumanymų žeria Cicero respublikos Balso skyriaus pirmininkė Ona Zailskienė, skyrių išjudinusi iki sekminčių laimėjimų, savais sumanymais neatsilikę — Gage Parko skyriaus pirmininkė V. Balcišytė. O iš visų problemų keblu-

mų išveda uolusis baltininkas Litvinas, talkon kimba dr. Motušienė. O kiek sunkių darbų pakelia Kostas Repšys su savo žmonele. Iš Rožių žemės — Roselando darban jungiasi stiprus Balso šulės K. Bružas. Daug sumanymų iš praktikos pateikia Česlis, Navickas ir kiti Balso skyrių veikėjai iš pietų ir šiaurės iš rytų ir vakarų apylinkių.

Ir po geros valandos gali susumuoti šių žmonių visą pokalbį taip: — Savęs išsivadėsim, bet varge esantiems padėsim. Broliškos šalpos darbas yra kilnus, todėl jį atliekame su meile ir ryžtu. Balso rudens vaju pravesime taip, kad neliktų nei vieno lietuvi, kuris nežinotų apie artimo meilės darbą. Norėsim, kad kiekvienas išstieptų savo dosnią ranką Balso pasiuntiniui — aukų rinkėjui. Mūsų darbas nedėkingas, sunkus ir kietas, tačiau jį mes atliksime neieskodomai garbės ir nelaukdami padėkos. Mes žygiuosime visą spalio mėn. ar bus giedri diena, ar vėjuotas ir atšiaurus vakaras ir belsimės į kiekvieno lietuvi namus. Gal vienas kitas mus išvargs, gal vienas kitas mus išbars, tačiau visiems iš anksto atleidžiame, nes aukos prašysime tų žmonių vardu, kurie alksta, kenčia šaltį, slegia ligos, nedatekliai. Visiems iš anksto dėkojame, kurie į savo namus mus, Balso pasiuntinius, šiltai priims ir gera širdimi iš savo namų išleis. Mes taip pat laukiame pagalbos iš jaunesniųjų gretų, mes laukiame naujų pasiūlytųjų aukų rinkėjų.

Broliškos šalpos darbas kilnus, tad junkimės į Balso darbininkų gretas. Spalio mėnuo tebūna kiekvienam iš mūsų gražių paskatinimų, kad gyvendamas žemėje ir ištekliaus prisimintume ir tuos, kuriems likimas lėmė gyventi nedatekliuose.

Pokalbis nuosirdus, darbai suplanuoti. Balso žygis pradedamas šių metų spalio mėn. 3 dieną.

Pokalbiui vadovavęs Valerijonas Šimkus skelbia džiugią žinią:

Šių metų Balso rudens vaju mieliai sutiko globoti tauri lietuvė, didelė lietuvių darbų rėmėja, giliai suprantanti broliškos šalpos reikšmę, Chicago Savings and Loan Ass. prezidentė Philomena Pakel. Balso vajuos atidarymas ir įvyksta spalio 3 d. 3 val. po pietų minėto banko patalpose. Vajuos globėja ponja Philomena Pakel iš savo pusės pažadėjo visokeriopą paramą ir užtikrina, kad ji darys viską, kad Balso vaju ir šiais metais būtų sėkmingas.

Pokalbio dalyviai šią žinią sutiko su dėkingumu ir pareiškė padėką šių metų Vajuos globėjai ponjai Philomenai Pakel.

Kalbos baigiasi, prasideda darbai. Atsiminkime, kad ir mūsų duris pasibels Balso pasiuntinys — aukų rinkėjas. Ištieskime jam dosnią ranką, priimkime jį gera. Lietuviška širdimi.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Oro teršikai privalės asmeniškai stoti teisman

Cook apskrities taryba vienlasiu priėmė potvarkio papildymą, kuriuo bus pagreitinai išrašomi tiketai oro teršikams ir pagreintas bei pagriežintas teismas. Apskrities tarybos prezidentas George W. Dunne pareiškė, kad ligi šiol per daug lėta procedūra teisme išsiveda tik į naudą nusikaltėliams. Dabar gavę tiketą teršikai turės asmeniškai stoti į Apygardos teismą, kur galės būti baudžiami iki \$500.

Vienoje CTA stotyje pagavo 12 plėšikų

Kol kas rekordas priklauso CTA požeminio traukinio Jackson ir State gatvių stotiai, kur vien tik per šį rugsėjo mėnesį iki praėjusios savaitės buvo pagauta 12 banditų, bandžusių apipiešti persirengusius policininkus, kurie prisimetę girtais ar miegančiais dežuruoja važiuojančiuose CTA traukiniuose arba jų stotyje.

Paskutinis iš tos dvylikos pačiuotė tūlas Hubert Buckworth, 20 metų amžiaus, kūrį priėjęs Jackson stotyje prie snaudžiančių nudoančio policininko pakio jam peilį po kaklu ir pareikalavo laikrodžio ir pinigų. Žinoma, "miegalis" atidavė viską, bet plėšikas bėgė. Buvo sučiuptas iš užkampių stebėjusių policininkų. Plėšikas pasisakė gyvenęs YMCA viešbutyje 3763 So. Wabash Ave.

Etninis festivalis

Praneša, kad Goldblatto krautuvės prie State Street, miesto centre, 8 aukšte vyksta savaitės Chicago etninis festivalis, kurio programoje yra tautinių dainų, šokių, atletinių numerių ir įvairiausių meno kūrinių bei dailės išdirbinių paroda.

Be kitko nemokamai galima matyti ir girdėti kinietiška operą, graikų šokėjus, airių folklorinius šokius, švedų dainininkes ir gimnastikinę baletą, be to kiekvių artistų įvairius numerius. Antradienį ir trečiadienį, rugsėjo 28 ir 29 dienomis nemokamai rodomi filmai.

Nesulaukė teisybės

Jack Turner, 24 m., Vietnamo atitarnavęs veteranas, garbingai paleistas iš kariuomenės sugrįžo namo į pietinę Chicago, kur juodukų gatvės gauja norėjo jį įtraukti nariu, o kai šis atsisakė, tai buvo gaujos vadukų žiauriai sumuštas ir bandytas nušauti. Teisman buvo patrauktas į pats tos gaujos "vyriausias vadas" Jeff Fort, 24 m., ir du jo "leitenantai" Bey, 27 m., ir Christian 22 metų. Byla jau tęsiasi 27 mėnesiai; jūry tris kartus negalėjo susitarti dėl kalti ar nekalti ir ateinančio spalio 18 dieną paskirtas Jeff Fortui ir jo sebrams ketvirtasis teismas.

"Aš nebeturiu intencijos eiti dar kartą liudyti", pasakė nukentėjęs Turner. — "Per daugiau kaip dveji metai esu be darbo, gyvenau iš savęs, klajau po miestą, nedrįsdamas toje pačioje vietoje būti ilgiau kaip kelis dienas. Esu nuolat "range-rių" (gaujos vardas) persekiojamas, kur nueinu, vis jie mane seka. Anksčiau ar vėliau žmogus turi palūžti. Aš jau lūžtu, jau palūžau", skundžiasi Turner.

Numesta skardinė kaštuoja 5 centus

Illinojaus šviesos aplinkos priežiūros įstaigos ruošia įstatymą pasiūlymą, kurį legislatai priėmus visų minkštųjų gėrimų ir alaus skardinės ir bonkos būtų apmokamos po 5 centus užstatą ir grąžinamos parduotuviui atsiimant užstatą.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
SWITCHBOARD OPERATOR
EXP. AGE 25-45.
Must type. Various other clerical duties. Fenced parking. Air cond. Congenial office of Electrical Mfr.
Phone Mr. ROBERTS
722-1903 for appt.

DEPENDABLE
CLEANING WOMAN
General housework. One day week, steady. Good transportation. Vicinity of Cicero & Peterson.
282-6728
after 4 P. M. & weekends.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
SET-UP MAN
For Punch Press, Shear & Press brake Must be experienced. Permanent for steady worker, with good record.
MULTI ELECTRIC MFG. INC.
4223 W. LAKE ST.

CROWN & BRIDGE
DENTAL TECHNICIAN
Top salary. Benefits. Pleasant working conditions.
Own laboratory
478-5520

Dabar tušiomis skardinėmis ir bonkomis yra apteršiami visi pašaliai, nors kaip patiriama vartotojai už negrąžinamus indus sumoka iki 30 centų už kiekvienas 6 skardines ar bonkas.

Gėralų industrija smarkiai priešinasi pasiūlymui, aiškindama, kad tuo būdu bonkų ir skardinų pramonė būtų "bausiai" apskunkinta.

TRUMPAI

— Zurn. Jonas Vaičiūnas, pablogėjęs sveikatai, nuo liepos mėn. vidurio pasitraukė iš JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos informacijos vedėjo pareigų. J. Vaičiūnas pasilieka apygardos valdyboje ir sustiprėjęs sveikatai grįš prie informacijos darbo.

— Andrius Juškevičius LB apygardos valdybos vicepirmininkas kalbėjo Margučio radijo programoje lietuviško švietimo ir Bendruomenės mėnesio reikalais. A. Juškevičius yra švietimo reikalų vadovas LB vidurio vakarų apygardoje.

— Diana Danilevičiūtė, Maria Petrauskaitė, Walter Matceika, Charles Sikaras ir John Shimkus, Illinois universiteto Circle campus studentai, priimti į mokslininko Edmund J. James draugiją.

— Janina Janulienė išrinkta Nathan Hale mokyklos Tėvų ir mokytojų draugijos vicepirmininke.

— Klemensas ir Pearl Petrošiai, New Buffalo, Mich., atostogauja pas savo gimnainčius Palos Parko apylinkėje.

— Balso Marquette Parko 5 skyriaus pirm. Jz. Mackevičius aktingai veikia sudarant 10 seniūnų, kurie parenka virš 50 aukų rinkėjų plačioje apylinkėje rudens vaju praveisti. Tuo reikalu turėjo posėdį. Čia seniūnai turi labai daug darbo, nes Marquette Parko apylinkės gyventojai sudeda pusę visų aukų, kurios yra surenkamas Chicagoje.

— Balso rudens vaju prasižada spalio mėnesį. Jo atidarymas įvyksta spalio 3 d., sekmadienį, John Pakel banko patalpose. Balso aukų rinkėjai ir šalpos darbuotojai gaus atskirus pakvietimus. Šiemet vaju globoja Pakelių šeimos nariai.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4307 So. KEDZIE, CHICAGO
TEL. — 254-5551
4936 — 15th St., Cicero
Tel. 652-1202

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4209 Ashland,
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

MRS. ROGERS
advises on affairs of life, love, marriage, business etc.
Open daily.
1128 W. Diversey Pkwy, 1st Fl.
Phone 929-5451

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State farm Fire and Casualty Company

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

kolegas įsijungti į atsiminimų surašymą. Medžiaga siųsti adresu: A. Gintneris, 3221 W. 61 St., Chicago, Illinois, 60629

— Povilas Dirks, gyv. 9044 W. 30th St., Brookfield, Ill., 63013, tvarko buv. lietuvių policijos tarnautojų surinktą medžiagą. Atsiminimų knyga leidžia jų organizacijos valdyba — Krivulė. Kviečiami visi buv. tarnautojai prisidėti savo įnašu ir medžiaga. Knyga žada pasirodyti 1972 metų rudenį.

— Naujienų Sukaktuvinis Banketas su programa ir šokiais įvyks š. m. spalio 31 d., sekmadienį, 4 val. p. v. F. W. salėje, 7254 W. 63rd St., Argo, Ill. Visa lietuviška visuomenė maloniai yra kviečiama dalyvauti. Dėl rezervacijų prašoma rašyti į Naujienas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti HA 1-6100. Vakariene su kokteiliumi \$8.00 asmeniui.

PIRKITE BE BAIMĖS
3 BUTŲ BIZNIO PATALPA. Tvirtas namas, aliuminum langai, platus lotas. Artima vieta Marquette Parke. — Tik \$17,600.
2 AUKSTŲ MŪRINIS NAMAS, apie \$17,000 pajamų metams. Tvarkingai prižiūrimas, saugioji vietoj. Rimtą pirkėjui, vertas \$47,000.
7 KAMBARIŲ SVIESIŲ PLYTŲ MŪRAS. Ceramic virtuvė ir vonia. Gazo šildymas. Garažas. Blokas nuo California Marquette Parke. — \$26,500.
2 BUTŲ 15 M. MŪRAS, 2 po 4 1/2. Išbaigtas rūšys. Didelis garažas. 2 gazo šildymai. Arti mūsų. — \$39,600.
4 BUTŲ gražus mūras ir 4 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas. Aliuminum langai. Prie Maria High. — \$42,700.
SKLYPAS 30' su garžu prie Marquette Parke. — \$10,500.
9 KAMBARIŲ MŪRAS. Patogi vieta, rami gatvė, arti parko. — \$18,950.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, sklypas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.
2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell.
PUKUS BUNGALOV. Irengras sklypas, garažas. Tuoje galima užimti. 77-ta prie California Ave.
MAISTO LAUKTUVE ir 2 butai Brighton Parke.
3 BUTAI ir biznio patalpa Marquette Parke.
VALGYKLIA su namu ir visais įrengimais. Judri vieta.

ŠIMAITIS REALTY
2951 WEST 63 STREET
436-7878

6 BUTŲ MŪRINIS, gerame stovyje, platus sklypas, geros pajamos. 54 ir Damen apylinkė. — \$28,000.
LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilių mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$89,000.
10 BUTŲ mūras, alum. langai, šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ra ir Talman. Tik \$79,500.
1 1/2 AUKSTŲ 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis vėsinimas, gražiai įrengtas rūšys. 2 auto garažas, beveik dvigubas sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. — \$37,500.
2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, aliuminūs langai, 2 automobilių garažas. Marquette Parke. — Tik \$28,900.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

OPEN HOUSE
Saturday & Sunday, Sept. 25th & 26th. Noon to 5 P. M. Vicinity Addison & Kennedy XWAY. Income Brick — 2 apts. 6 rooms each. 3 bedrooms enclosed porch. Hot water heat 2 car garage. Mid 540's. For appt. call 725-8188 — IN 3-8534
3747 W. ADDISON STREET BY OWNER

3 BEDROOM HOUSE
1 bedroom up. Modernised kitchen and bath. Income property in rear. Extra lot. St. Simon's parish. Central air conditioned.
\$26,900.
476-0385

OPEN HOUSE
Sept. 26 to Oct. 3rd
12246 So. Hamlin, Alsip (3 blks E. of Crawford). 2 bdrm. bi-level. cnts. thruout, 2 car gar., \$26's make offer.
OWNER,
597-4628 after 2 P. M.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatu senus visus rūšiu namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stovų rinas (ratters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Asokaikavimai nemokamai. Turis leidimus dirbti mieste ir užmieste.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

BRIGHTON
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HOME LOANS
INSURED SAVINGS
Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigūs ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio Balso pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IŠ Balso VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.
Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608